

VAN EEN SCHOOLJONGEN
DOOR
JO BRANS.

I.

Opstaan. Rrrrt... Rrrrt...., de wekker ratelde onafgebroken, minuten lang. Bert schrok wakker. „Half zeven!” drong het tot hem door. Met een slaperig gezicht keek hij naar den ratelenden wekker en van den wekker naar 't ledikant, dat tegenover 't zijne stond en waarin nog juist iets van een jongenshoofd boven de dekens uitkwam.

„Die Han kon toch slapen, als een marmot, hij hoorde niets van den wekker!” „Han, Han!” riep Bert, „toe jongen, word eens wakker!” Maar Han verroerde zich niet. „Hâ-an!” riep Bert weer.

Ineens, met een ruk draaide Han zich om en zei zonder zijn oogen open te doen: „O, jongen, schei toch uit!” trok de dekens weer over zich en was na een paar minuten weer ingeslapen.

„Ziezoo, hij is toch bij zijn positieven,” dacht Bert, „maar even wachten, want 'smorgens voor half acht moest je maar nooit veel tegen Han zeggen, dan was hij niet, wat je noemt, toerekenbaar. O, nog tien minuten, dan *moet* ik er uit, heerlijk, nog even wakker in je bed te liggen, dan pas had je er eigenlijk wat aan; 'snachts al die uren merkte je er niets van. Wat was 't vandaag, o, ja, Maandag, altijd een dag waarvoor je een dosis animo noodig had, na de altijd prettige Zondagen *thuis*. En dan op 't Gym, een extra moeilijke dag met 'smorgens en 'smiddags een uur Latijn. En je huiswerk maak je Zaterdags, dus moest je 't den heelen Zondag onthouden, — „een heel ding,” vond Bert. „Daarom moest je 's Maandags 'smorgens altijd repeteeren en nazien in den trein, — je kon dan heusch wel den tijd gebruiken, 't was zóó voorbij dat halve uurtje sporen van Hilvoorden naar Utrecht. Zoo lag Bert met half gesloten oogen, zijn armen omhoog en de handen onder 't hoofd te soezen, toen eerst de gangklok en daarna de klok in de huiskamer — die juist beneden de jongenskamer was — zeven uur sloeg. Met een resolute beweging sloeg Bert de dekens op, sprong uit bed en liep naar 't ledikant waarin Han nog bewegingloos lag. „Zou die jongen nu toch wéér slapen!” dacht Bert.

Behoedzaam boog hij zich over Han heen. Han, weer in diepen

slaap, bekommerde zich nergens om. Bert stond even besluiteloos; wat te doen, roepen òf... een opfrissing. „Ja, een koud bad was wel eens goed.” Vlug besloten liep Bert naar de waschtafel, nam een spons, deed haar even in de waterkan en kneep haar niet al te veel uit. Toen weer naar 't ledikant, hij hield de spons boven Han's gezicht en kneep: een straal water kwam uit de spons en droop langs Han's wangen.

„Hu, wat koud, akelige jongen!” riep Han, ineens klaar wakker. Hij zat dadelijk rechtop in zijn bed en greep met beide handen Bert's arm vast. „Uitscheiden Bert, o alsjeblijft, ik ben nu heelemaal wakker hoor!”

„'t Zou ook tijd worden, luie jongen! Je mag 't wel waardeeren hoor, dat ik me zoo druk voor je maak, anders zou je zeker nog eens een dag door blijven slapen,” zei Bert en keerde zich om.

„'t Idee, ik moet je zeker nog dankbaar zijn voor zoo'n manier om iemand wakker te maken. O, wat is zoo'n nacht toch gauw om, 't is de moeite haast niet,” zuchtte Han.

„'t Zal wel schikken met jou zeg, vooruit Han kom je er nou uit? Anders krijg je nog een straal hoor!” dreigde Bert en kwam weer met de spons naar Han toe.

Nu was Han er in een wip uit. 't Was onder de hand laat geworden. Ze repten zich zooveel mogelijk, want — om acht uur moesten ze in den trein zitten! 't Aankleeden ging vlug, maar 't wasschen kostte veel tijd en dan je haar! Vooral Bert vond dat een heel werk. Han niet, die had een beetje sprong in zijn haar, hij streek het maar op en dan viel er zoiets als een krul over zijn voorhoofd. Zoo artistiek vond Han. Bert was druk met kam en borstel in de weer, maar 't lukte niet.

„Hé dat akelige haar, 't wil maar niet goed zitten. En dan moet je nog zoo'n haast hebben! Vooruit dan maar, die scheiding wil van morgen niet anders.”

„Scheiding?” lachte Han, o Bert 't lijkt wel de Kromme Rijn!”

„Nou ja, maar jouw kuif vind ik nu weer precies een oerwoud!”

„Jongens, jongens! 't is bijna kwart voor acht, kom toch naar beneden!” riep moeder onder aan den trap.

„Ja moeder we komen!”, riep Bert terug met zijn hooge stem.

„Ziezoo, ik ben klaar,” zei Han, „ga je mee?”

„Ja, ik eerst de trap af.” Bert ging enkele treden af, bij de zeven onderste, gleden zijn handen zoo ver mogelijk naar omlaag,

langs de leuning en met een flinken sprong stond hij beneden. Han deed het hem precies na. Nu gauw naar de keuken, schoenen halen. Even later kwamen ze, — ieder met z'n schoenen in de hand — de eetkamer binnen, waar moeder al bezig was de trommeltjes klaar te maken met hun twaalfuurtje, op tafel stonden twee dampende borden met havermout.

„Goeien morgen moeder!”, zeiden de jongens en gaven moeder een kus.

„Morgen jongens. Wat zijn jullie weer laat; zijn jullie vergeten wat vader gezegd heeft? Als jullie niet om kwart voor acht beneden zijn, krijg je geen stroop op je boterham!”, zei moeder.

„O moeder, dan zit er niets anders op van morgen, want 't is al over tijd,” zei Han.

„Maar we hebben havermout moeder, hoe kan dat dan met die stroop?”, vroeg Bert. „Morgen geen stroop?”

Moeder lachte.

Ja jongens, morgen geen stroop. We hebben nu te weinig brood, daarom krijgen jullie havermout, maar morgen beginnen de nieuwe broodkaarten weer.”

„Wel lekker, havermout!”, vond Han, „'t gaat er veel gauwer in dan brood.”

„Papkindje!”, plaagde Bert, onder haastig havermout-lepelen door.

Vader kwam binnen. „Zoo bengels, wat hebben jullie weer een lawaai gemaakt op je kamer!”

„O Vader, Bert heeft me met een natte spons uit bed gejaagd!”, zei Han lachend.

„En daardoor waren m'n jongens zeker niet op tijd beneden, hè?”, vroeg Vader.

„Nee, we waren juist te laat, morgen geen stroop! Jammer, hè Vader?”, vroeg Bert met een ondeugend gezicht.

„Ja, jongen, wel jammer, maar 't kan niet anders hoor!”, zei Vader, die met moeite zijn gezicht ernstig hield, want hij begreep best dat die vraag van Bert een poging moest verbeelden om vaders hart te vermurwen, maar dat kan niet. De jongens moesten voelen dat 't ernst was, als Vader iets van hun verlangde, vond dokter Helders.

't Was twee minuten voor achten. „Gauw Bert,” riep Han, „'t is hoog tijd.” Vader en Moeder werden goeden dag gezegd en weg renden de jongens. In de gang liepen ze bijna Betje, die met

zus van boven kwam, onderste boven. „Dag Bet!”, riep Han en holde door. Bert moest nog even zus pakken. Bert was dol op zijn kleine zus. En zus, — ze beschouwde Bert als haar ridder. Altijd moest Bert haar helpen en in alles wilde ze Bert nadoen.

Door dat oponthoud was Bert verschrikkelijk laat. Toen hij op straat kwam was Han al bijna op 't station dat vlak bij was. Maar, o schrik, om op 't station te komen, moest je altijd den overweg passeeren en juist toen Bert buiten adem kwam aanhollen, gingen de afsluitboomen dicht. „Wat een strop!” dacht Bert. „Dan maar over 't hek, op zij, klimmen. Dat kostte weer tijd. En juist toen Bert er goed en wel over was, stoomde de trein binnen. Nog even rennen en Bert stormde 't perron op, den trein in en viel hijgende in 't compartiment van de jongens neer.

IN DEN TREIN.

Je had in den schooltrein een jongens- en een meisjes-compartiment. Dat werd altijd door hen „ingenomen.” Han zat er al, met Henk en Huib Hoogenheim, die in Gooidorp in den locaaltrein kwamen. „Morgen jongens!”, zei Bert toen hij weer spreken kon, „dat is op 't nippertje geweest!”

„Ja jongentje, heb je je verslapen?”, vroeg Huib belangstellend.

„Welnee, 'k heb juist zoo'n werk gehad om Han uit z'n bed te krijgen.”

De jongens kregen de boeken uit de tassen en 't lessen nazien begon. Ze gingen alle vier op 't Gymnasium in Utrecht. Han en Henk, die haast vijftien waren, zaten in de tweede klasse en de dertienjarige Bert en Huib in de eerste klasse.

Henk en Han overhoorden elkaar en Bert en Huib zaten ieder met een boek voor zich en prevelden Latijnsche werkwoorden. Die werkwoorden! Bert vond het een reuzenwerk! „Huib, nu moet je eens hooren of ik 't goed doe!”, zei Bert en draaide zijn hoofd om, naar 't raampje, zoodat hij niets in 't boek kon zien.

„Nu zeg, ik begin; lando, landas, landat, — kijk die zon eens Huib, net een gloeiende bal.”

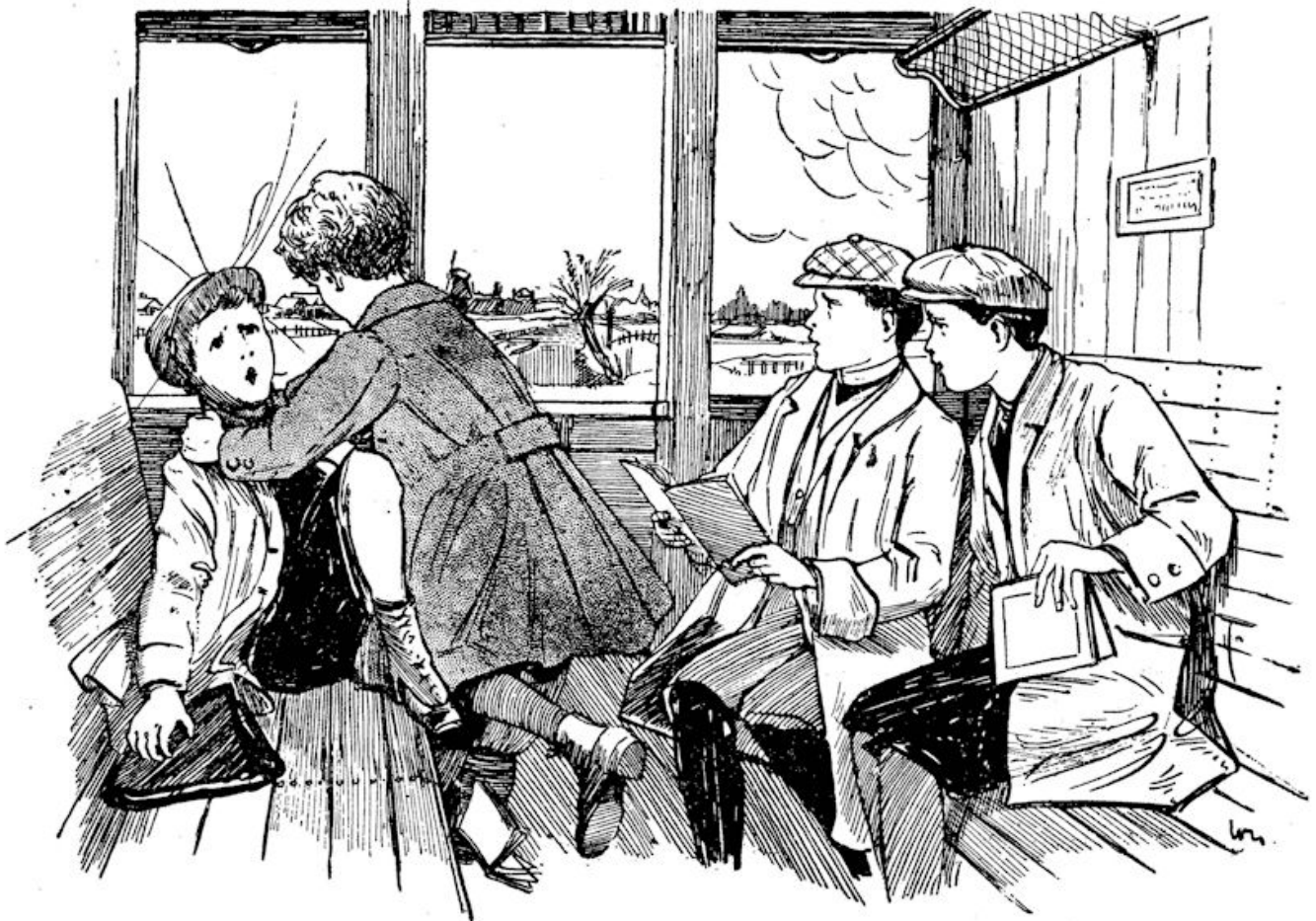
„Dat staat niet precies zoo bij je werkwoorden, Bertie!”, lachte Huib.

„Och nee, natuurlijk niet, maar zie eens, zoo mooi!”

Bert was o zoo gauw afgeleid onder 't leeren, dikwijls dwaalden

zijn gedachten naar andere dingen op school. Maar nu was 't eigenlijk geen wonder, want ze spoorden door de voor hen overbekende landstreek, maar dezen helderen wintermorgen, trof je toch weer opnieuw, 't mooie ervan, terwijl de zon opkwam en 't land zoover je zien kon, in zonneglans lag.

't Was anders lang niet prettig, nu 't zoo koud was en er geen verwarming in den trein was, door den kolennoed. De school-

jongens hielden er nu een verwarmingsmarsch op na, want als je een kwartier zat, had je ijskoude voeten en dan begon 't getrappel, om ze warm te krijgen.

Zoo gebeurde 't ook dezen morgen. 't Ging er wel wat luidruchtig toe. Ze trappelden zóó hard, dat er een paar boeken op den grond terecht kwamen. En op een gegeven oogenblik kwam Huib met zijn eenen schoen met kracht op Bert's voet terecht. Dat gaf een opstand. Bert vloog op, met een pijnlijk vertrokken gezicht en pakte Huib bij zijn kraag. Han en Henk lachten om de twee

vechters, Huib verweerde zich zooveel hij kon, maar Bert bleef baas. Bert duwde Huib's hoofd voorover en declameerde: „Het is bekend dat jij een schurk bent!” Juist toen Bert „den schurk” op den grond dacht te krijgen, rukte hij zich los, beide jongens verloren hun evenwicht en vielen met een bons tegen de ruiten.

Een gekraak en gerinkel van brekend glas en de jongens zaten in eens met bleeke verschrikte gezichten weer op hun plaats.

Een ruit gebroken! Daar zat wat op straks, als de conducteur kwam.

„Dat kost jullie spaarpot, jongens!”, zei Henk Hoogenheim.

„Natuurlijk, we moeten 't betalen,” zei Huib.

Bert was geweldig geschrokken. Zoiets was hem nog nooit overkomen, wat zouden vader en moeder er wel van zeggen!

„'t Kost geloof ik vier gulden, nietwaar?”, vroeg Bert toen hij wat van den schrik bekomen was.

„Dat is dus voor ons elk twee gulden”, zei Bert en dacht, wat een ruïne voor je spaarpot! vooral ook omdat 't nog zoo kort na Sint Nicolaas was.

Bert's oogen werden vochtig, hij had moeite zijn tranen in te houden. Han zag het en zei troostend tegen zijn broertje:

„Houd je maar taai, Bert, ik zal wel een inzameling van liefdegiften voor je houden bij vader en moeder en oma! O ja en *ik* heb ook nog een kapitaal te missen.”

Even kwam er weer een glimlach over Bert's gezicht na Han's poging om hem wat op te vroolijken, maar er bleef toch een gedrukte stemming onder de jongens. En toen de conducteur kwam, kregen ze nog een geducht standje, wat Bert weer erg onder den indruk bracht.

In Utrecht moesten de jongens mee naar den Chef, de namen werden opgeteekend en ze kregen de boodschap, morgen de ruit te komen betalen, — anders werd 't abonnement ingetrokken.

„Wat een ongeluksdag!”, zei Bert toen ze uit 't kantoor van den Chef kwamen.

Henk en Han stonden nog te wachten en buitengewoon kalm liepen de jongens naar 't Gym.

DE STRAF.

Met den trein van vijf uur kwamen ze weer naar huis. 't Was een nare dag geweest op 't Gym. Bert had 't niet al te best ge-

maakt met de lessen, vooral 's morgens was 't moeilijk geweest, om zijn aandacht bij 't werk te houden, want telkens dwaalden zijn gedachten af naar 't gebeurde in den trein. 's Middags ging 't beter. Maar nu de trein Hilvoorden naderde, begon Bert weer over de gebroken ruit te denken en, — dat hij 't nu haast thuis moest vertellen. Ze zaten weer net als 's morgens. Bert keek wat bedrukt voor zich uit.

„Bert, wat kijk je benauwd, zit je een beetje in de rats?“, vroeg Henk.

Met een schok zag Bert op.

Hé vervelend, die Henk zag zoo gauw alles op je gezicht en hij wou niet weten dat hij 't land had. Hij lachte een beetje zuur en zei „nu hoor, maak je maar niet bezorgd over mij!“

De trein floot, ze waren bij Hilvoorden en even later stopte hij.

De jongens Helders stonden op en met een haastigen groet aan de vrienden verlieten ze den wägon. Buiten 't station gekomen, ontzong Bert den moed nog meer. „Han, zou vader erg boos zijn?“, vroeg hij.

„Nou jongen, je kan wel op een hartig woordje rekenen, denk ik, want vader vindt het alles behalve plezierig, als we herrie maken in den trein!“

Bert zuchtte, nog wat méér pessimistisch gestemd door Han's beschouwing.

Ze kwamen thuis. Moeder en zus waren in de huiskamer, vader was nog bij patiënten.

„Wel jongens, hoe was 't op school?“, vroeg moeder. Zij schonk een kopje thee in.

Zus kwam dadelijk naast Bert zitten; maar wipte na een oogenblikje weer op om haar pop te krijgen. „Annetje Spiegelei“ heette de pop en zus die haar nog niet goed alleen kon aankleeden, riep altijd Bert's hulp in om lintjes en knoopjes vast te maken.

Zoo ging 't ook nu weer en Bert begon met 't grootste geduld met zus te spelen. Han zat bij moeder. Moeder naaide en Han ruimde ondertusschen moeder's naaimand op; dat kon hij keurig, alle klosjes werden netjes opgewonden en zelfs de spelden op 't kussen kregen een beurt, die stak hij zóó, dat ze een A vormden — moeders' voorletter.

Na een poos kwam Betje vragen of ze 't eten op kon doen en

juist hoorden ze vader den sleutel in 't slot van de voordeur steken.

„Vader!”, zei Han. Moeder zeide tegen Betje, nu maar gauw 't eten binnen te brengen.

Dokter Helders kwam binnen en begroette zijn vrouw en kinderen. Zus ging dadelijk op vaders knie zitten en Han op de armleuning van vaders stoel. Bert keek er naar. Wat graag was hij op de andere armleuning gaan zitten, want zoo'n oogenblikje voor 't eten kon 't wel eens vroolijk toegaan. Vader kon dan zoo leuk met je stoeien, ten minste als geen ernstige zieken zijn gedachten bezig hielden.

Nu bleef Bert stil op zijn plaats zitten, schijnbaar erg verdiept in een catalogus van een modemagazijn die op tafel lag, maar in werkelijkheid zag hij niets van 't geen er in stond. Vader keek even verwonderd naar Bert. Wat scheelde zijn altijd vroolijke jongen? Hij vroeg evenwel niets.

Betje bracht 't eten binnen, en allen gingen aan tafel. Vader vertelde van een zijner patiënten — een oud vrouwtje dat alleen woonde en nu naar 't Ziekenhuis moest worden gebracht.

Zus had met aandacht naar vader geluisterd, ze vergat te eten, maar nu begon ze ineens gehaast haar bord leeg te maken, daarbij kwam telkens een vingertje in 't bord, dan 't eene en dan weer 't andere. Vader zag het.

„Zus, wil je mijn vingers er ook nog bij hebben?”, vroeg vader terloops.

En zus, heelemaal met haar gedachte bij haar bord, antwoordde werktuigelijk: „Ja Vader, alstublieft Vader!”

Han proestte van 't lachen en ook Bert en Moeder lachten. Zelfs Vader kon zich niet goed houden. En Zus keek verschrikt op toen ze allemaal zoo lachten.

„Droom je, Zus?”, vroeg Vader even glimlachend. „Ik vroeg of je mijn vingers ook nog kon gebruiken, omdat je zoo met je vingertje in je bord zit. En wat antwoordde mijn kleine meid?”

Zus keek verlegen naar Vader, ze begreep nu, wat een gek antwoord ze gegeven had en waarom ze zoo lachten. De vingertjes bleven nu uit het bord.

't Smaakte Bert niet zooals anders, hij bedankte toen Moeder hem voor de tweede maal wilde bedienen. Weer keek Vader eens naar Bert en Moeder vroeg of hem iets scheelde, wat Bert ontken-

nend beantwoordde, maar, — met een allesbehalve vroolijk gezicht.

Na 't eten kwam Vader naar Bert toe, trok hem met zich mee naar de crapaud, die bij 't raam stond, in een door 't gedempt schijnende lamplicht, heel intiem hoekje. Vader ging zitten en trok Bert op zijn knie.

„Vertel me eens m'n jongen, wat is er toch; want dat er iets niet met je in orde is, zag ik straks al toen ik thuis kwam. Is er op school iets gebeurd, of heb je een slecht rapport gekregen?”

Nu kon Bert zich niet langer goed houden, de tranen kwamen in zijn oogen en met 't gezicht tegen Vaders schouder geleund snikte hij: „Niet op school.... is er iets gebeurd, maar... ik heb ....in den trein.... een ruit.... gebroken. Nu moeten Huib en ik ieder twee gulden betalen!”

„Zeker erg wild geweest, nietwaar Bert?” Nu vertelde Bert hoe 't gebeurde.

„Ja jongen, ik moet je er voor straffen, al zie ik dat je er spijt van hebt,” zei Vader, „want je weet, ik wil niet dat mijn jongens baldadig zijn in den trein.”

„'t Geld heb ik wel in mijn spaarpot!” zei Bert iets levendiger nu 't hooge woord er uit was.

Vader dacht even na en zei toen: „Nee Bert, dat geld betaal ik, maar jij zit de eerste veertien dagen niet bij Han en de jongens Hoogenheim, maar in den achtersten wagon van den trein, dus, — niet bij de abonné's. En nu spreken we er niet meer over, alleen, — voortaan in den trein wat kalm zijn hoor!”

Bert veegde zijn tranen af en verliet de kamer. Han, die met een boek bij de tafel zat, begreep wel, wat er tusschen Vader en Bert besproken was. Nu vertelde Vader 't aan Moeder. Han ging naar Vader toe, sloeg z'n armen om Vaders hals, trok zijn hoofd omlaag en fluisterde aan zijn oor: „Moet Bert alles betalen? Dan wil ik er twee kwartjes voor geven!” Vader lachte.

„Heel aardig van je, hoor Han, maar Bert behoeft niets te betalen, ga nu ook gauw je werk maken jongen!”

Han begreep er niets van. Dat was goed afgelopen voor Bert, vond hij en verliet met uitbundige bokkesprongen de kamer.

(Wordt vervolgd).

VAN EEN SCHOOLJONGEN
DOOR
JO BRANS.

II. (*Slot*).

IN „BALLINGSCHAP.”

De straf van Bert leek zoo op 't oog niet heel erg, maar als je treinscholier was, dan wist je wat het beteekende, niet in den abonné-wagen te mogen zitten. Bert vond het wel ècht een *straf*, elken morgen en middag weer, in dien laatsten wagen te moeten stappen, inplaats van bij de vrienden te zitten en een prettig half uurtje te hebben. Al tien dagen was hij „balling” geweest. Gelukkig, nog maar vier dagen en dan mocht hij weer met Han instappen.

De jongens Hoogenheim hadden dadelijk aan Han voorgesteld, bij Bert te gaan zitten, toen ze van zijn straf hoorden, maar Vader had 's morgens, toen Bert's straf begon, uitdrukkelijk tegen Han gezegd, dat hij en de kameraden niet bij Bert mochten gaan zitten — anders was 't immers geen straf voor Bert. Han had den jongens gezegd, dat Vader 't zóó wilde en dus moesten ze Bert alleen laten.

Dat alleen-zitten was anders maar betrekkelijk. Natuurlijk, je miste in den laatsten wagen de kameraden en 't prettige weerzien elken keer van de jongens en meisjes — allen treinscholieren. O, 't was heel iets anders nu. Bert dacht wel eens: „zat ik maar alleen!” want 't was er altijd zóó vol en lezen kòn je gewoon niet, want de passagiers hadden altijd zóóveel te praten. Elken dag hoorde Bert beschouwingen over den oorlog en dan kwam men aan de distributie, dat was een onderwerp waar steeds iemand over begon en ten slotte spraken alle menschen in het compartiment erover.

Eens gebeurde 't, dat Bert een oude juffrouw bij 't uitstappen met haar bagage moest helpen. En Bert kwam met een hoeden-doos in zijn hand en zijn boekentasch onder zijn arm den trein uit, voorafgegaan door de oude juffrouw met valies en paraplu. Bij de contrôle stonden Han en de Hoogenheimers te wachten. Toen ze hem in 't oog kregen, zag Bert hun verbaasde gezichten en in hun oogen een tinteling van pret komen. Ze lachten tegen Bert en hij knikte lachend terug — in 't minst niet verlegen.

Bert droeg de doos naar de tram en wilde zoo gauw mogelijk wegloopen, maar de oude juffrouw riep hem terug, deed haar taschje open en haalde er een Kwatta-reep uit. „Hier jongeheer,” zei ze, „wel bedankt hoor, je bent een aardige jongen, ik dacht het al dadelijk, want je hebt zulke lieve blauwe oogen.”

Bert bedankte en holde weg, om de jongens nog in te kunnen halen. Toen hij langs een winkel met spiegelruit kwam, keek hij eens even goed naar zijn spiegelbeeld. Stel je voor, *lieve blauwe oogen!* Hij proestte in zichzelf!

Daar zag hij de jongens. Hij floot even de melodie van hun lijfdeuntje.

Ze hoorden het, en bleven wachten.

„Zoo galante ridder!” spotte Henk Hoogenheim, toen Bert bij hen was.

Bert lachte en haalde den Kwatta-reep uit zijn zak. „Gekregen, — is ze niet schattig, mijn oudje?” vroeg hij triomfantelijk.

„Hè, geef ons een stukje?” vroegen de jongens dadelijk en Bert deelde den reep in vieren. Ze smulden er van!

't Was 's middags nòg saaier om zonder de jongens te reizen vond Bert, net of 't dan nòg langer duurde. Vanmorgen had hij weer „werk” gehad. Er zat iemand met een klein kind bij hem. Telkens gooide 't kind een rammelaar op den grond en Bert moest 'm oprapen natuurlijk. Dat gebeurde zoo een keer of zeven. Maar een matig plezier, zoo'n soort sport!

Hij kwam op 't perron en liep langs den trein. Henk Hoogenheim tikte tegen 't raampje toen hij hem zag, deed 't raampje open en zei: „Zeg Bert, ik trakteer vanmiddag, omdat ik jarig ben, — kom je er bij?”

„Ik — ik mag immers niet!” zei Bert spijtig.

„Nou ja, dezen keer, — of durf je niet?” vroeg Henk.

„Durven, o ja wel” zei Bert, „vader merkte 't immers toch niet en Han zou hem niet verklappen”, redeneerde Bert in zich zelf. Hij liet zich overhalen en stapte in den wagen — bij de jongens. Wel kwam even de gedachte bij hem op dat 't niet mooi was tegenover vader, want vader vertrouwde hem. „Maar och — 't was voor dezen éénen keer, hij zou 't beslist niet weer doen”. Zoo trachtte hij die gedachte van zich af te zetten.

De jongens ontvingen hem met gejuich, alleen Han keek hem even verwonderd vragend aan, maar Bert vermeed Han's blik en deed gewild vroolijk. Henk presenteerde flikken en ze maakten plezier. De tijd vloog om en zóó waren ze bij Hilvoorden. Bert en Han stapten uit. „Zeg, waarom kwam je bij ons?” vroeg Han dadelijk.

„'k Weet het niet, 'k had er in eens zoo'n zin in, 'k had het maar niet moeten doen”, zei Bert. Hij begon al spijt te krijgen. Maar, — 't was nu eenmaal gebeurd en niet meer ongedaan te maken. Bert probeerde er niet meer aan te denken.

't Eten was afgeloopen en nog was vader niet thuis. 't Gebeurde wel meer, dat Dr. Helders laat thuis kwam, als hij veel patienten

moest bezoeken. Nu dekte moeder aan een kant van de tafel voor vader. De jongens zaten nog even illustraties te kijken en zus, die altijd in alles de jongens nadeed, zat op den grond met de „Graphic” onderste-boven voor zich. — „Bert, geef mij nu eens even „de Hollandsche Revue?” vroeg Han.

„Ja, zoo dadelijk hoor, — als ik h'm gezien heb,” antwoordde Bert norsch.

„Hè, geef 'm nu — heel even maar?” vroeg Han weer.

„Nee, ik geef 'm *niet!*” zei Bert steeds onvriendelijker en bleef met enkele tijdschriften op zijn knieën strak in „Op de Hoogte” kijken.

Han stond op, trok Bert eens aan zijn haar en zei spottend: „Zeg jongentje, ik raad je aan, straks een asperin-tabletje aan vader te vragen, want je hebt geloof ik een beetje „humeurpijn!”

Bert vloog op, gooide de tijdschriften neer en wilde met Han gaan vechten, maar in zijn drift vergat hij zus en viel bijna over haar. Daardoor had Han gelegenheid de kamer uit te komen, voor Bert hem bereiken kon. Zus was in tranen: Bert's schoen was onzacht tegen haar hoofdje aangekomen. Moeder kwam zus troosten en zei afkeurend tegen Bert, „Hè Bert, hoe kun je zoo onvriendelijk zijn en nu heb je zus ook nog aan 't huilen gemaakt!”

„Och, alles gaat ook even vervelend vandaag!” zei Bert onverschillig.

„En jij dan Bert, ben jij zoo heel aardig geweest vandaag?” vroeg moeder hem aankijkend. Bert sloeg zijn oogen neer. Moeder kwan bij hem, nam zijn gezicht tusschen beide handen en vroeg zacht: „Er is toch niet weer iets bijzonders gebeurd, vertel het me anders?”

Bert dacht dadelijk aan zijn ongehoorzaamheid, maar zei toch: „nee moeder, er is niets gebeurd.”

„Nu Bert dan moet je ook gewoon zijn, ik ken vanavond mijn altijd vroolijken, opgeruimden jongen niet”, en moeder keek hem eens heel vriendelijk aan. Bert wist zelf niet hoe 't kwam, maar hij voelde zijn oogen vochtig worden toen moeder zoo lief deed. Hij pakte gauw zijn boeken en verliet de kamer. Hij had 't land, gloeiend 't land over zijn ongehoorzaamheid en ging zonder zijn gewonen ijver huiswerk maken.

Dokter Helders was thuis gekomen en stond van tafel op.

Betje ruimde af en moeder zette thee. 't Was al zeven uur. Zus mocht nog even op vaders knie zitten, 't was zoo dadelijk bedtijd. „Had je zooveel patienten op je lijst” vroeg mevrouw Helders. „of ben je onderweg opgehouden?”

„Ja, ik moest nog naar de familie Schenk, ze hadden 't laten vragen bij Groenhof, omdat ze wisten dat ik daar elken dag kom. Zeg vrouw, weet je wat ik daar toevallig hoorde, — iets wat me erg spijt: Bert is ongehoorzaam geweest, hij heeft vandaag, — niettegenstaande mijn verbod, — toch bij de andere jongens in den trein gezeten. De kleine Dolf Schenk kwam juist thuis toen ik er was en vertelde dat een der jongens in den trein getraakteerd had. Ze hadden toen om 't laatste chocolaasje geraden en Bert had het gewonnen. Ik vroeg of hij Bert elken dag in den trein zag. Maar het ventje, dat blijkbaar niets wist van de straf, zeide dat hij hem den laatsten tijd juist heelemaal niet gezien had bij de andere jongens van 't Gymnasium. Alleen vanmiddag moet hij er bij gezeten hebben.”

„O, nu begrijp ik het, ik vond Bert zoo vreemd vanavond, daàróm zal hij niet vroolijk geweest zijn, ik geloof, dat hij er spijt van heeft.”

„'t Valt me erg tegen van Bert, ik dacht dat ik hem kon vertrouwen!”

„Ja, ik vind het ook jammer, anders kun je altijd zoo op hem aan. Gister nog, toen ik hem zijn zakgeld gaf, zei hij me dadelijk, dat er vijf cent af moest, omdat hij tweemaal vergeten had, viool te studeeren. Ik wilde wel dat je er nog niet met hem over sprak, ik geloof, dat hij 't uit zichzelf wel zeggen zal.”

„Goed, we zullen 't afwachten!”

„En nu kom ik Zus halen, ze moet naar bed hoor!”

Zus zei Vader goeien nacht en werd naar bed gebracht.

Bert en Han waren klaar met hun huiswerk en paken de tassen in met boeken, die zij den volgenden dag noodig hadden. De vrede was al lang weer geteekend tusschen hen beiden. Bert was nu heel gedwee, had zelfs aangeboden een thema voor Han over te schrijven, wat Han voor straf doen moest. Han begreep niets van die buitengewone vriendelijkheid van Bert, nadat hij hem geplaagd had en dacht: vurige kolen op mijn hoofd! Maar Bert dacht heelemaal niet aan zoo iets. Hij was onder 't werken

— waar hij zijn gedachten maar niet bij kon houden, tot 't besluit gekomen, 't Vader te zeggen, dat hij bij de kameraden gezeten had. „'t Was wel moeilijk, om het te vertellen!” dacht Bert, „maar zoo kon hij niet gaan slapen en bidden om vergeving van 't verkeerde wat hij vandaag gedaan had. God wist van zijn ontrouw, maar vader wist 't niet, — vader die hem altijd zoo ten volle vertrouwde!” O hij had er nu zoo'n spijt van en daarom wilde hij 't nu gaan zeggen.” Han was al naar de huiskamer en Bert nam zijn tasch onder den arm, draaide 't electricch licht uit en liep langzaam naar beneden.

't Was rustig in de huiskamer. Vader las de krant en moeder naaide aan een jurkje voor Zus. Han stond juist op om zijn houtsnijwerk te halen in zijn kamertje. Bert had vader nog niet gezien, sinds hij thuis kwam, dus ging hij naar vader toe.

„Zoo, Bert, hoe was 't vandaag op school?” vroeg vader, gewoon doende.

„O, goed Vader,” zei Bert afgetrokken.

„Goed vader,” maar Bert wat is dat nu voor een antwoord, heb je je tong verhuurd? Anders heb je altijd zooveel schoolverhalen!”

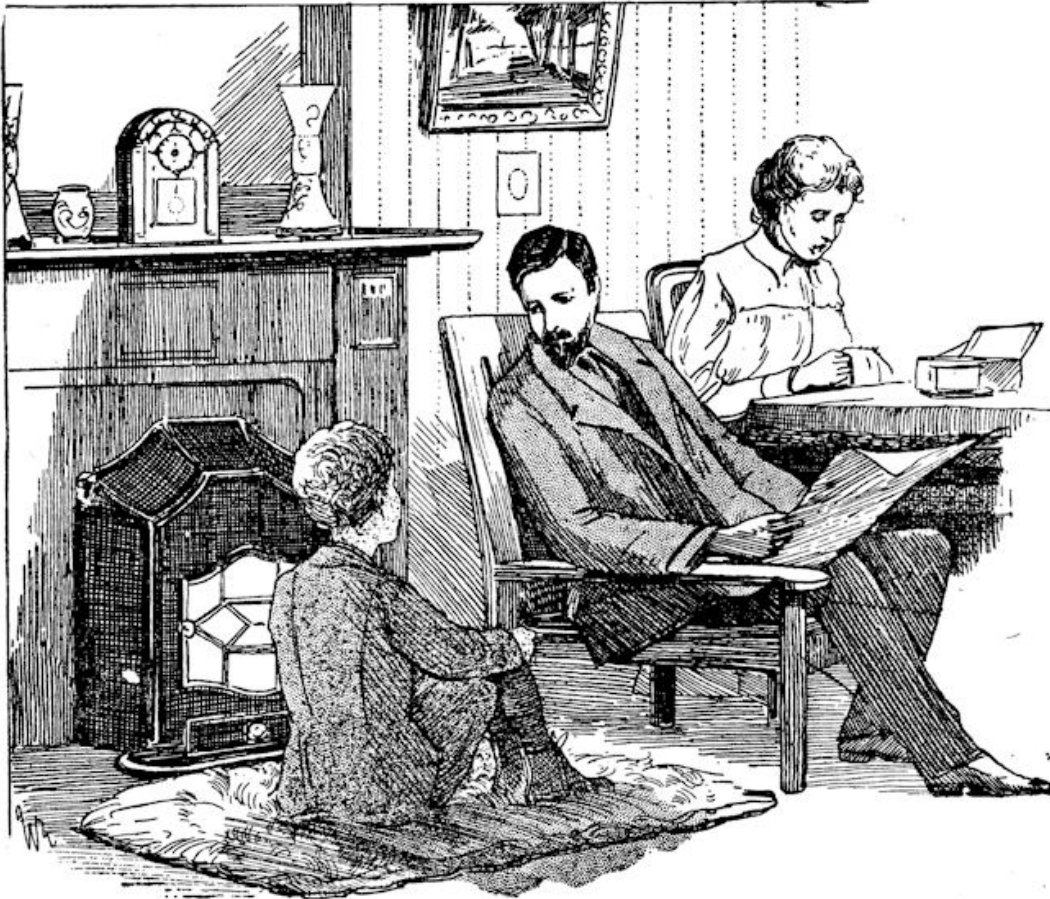
Bert kreeg een kleur, — hij was er ook heelemaal niet met zijn gedachten bij. „'k Moest het nu maar zeggen, juist een geschikt oogenblik,” dacht Bert dadelijk. Hij ging op het haardkleedje zitten, trok zijn beenen op en sloeg de armen om zijn knieën.

„Vader”, begon hij met onvaste stem. Vader zat vlak bij en boog zich naar hem toe. „Wat is er Bert?” vroeg vader zacht. 't Bleef even stil en toen begon Bert weer, „Vader, ik... ik moet u wat vertellen, — u vertrouwt ons altijd zoo, nietwaar? Maar... o, vader... ik heb er zoo'n spijt van,.... maar... vanmiddag heb ik *toch* in den abonné-wagen gezeten. Wilt u 't me vergeven en me weer vertrouwen?”

't Kwam er haperend en onder tranen uit, maar vader en moeder waren er zóó blij om, dat hun jongen het *zelf* had verteld. En vader streek Bert even over 't hoofd en zeide:

„Ik wist het al Bert, Dolf Schenk vertelde het toevallig toen ik vanmiddag bij zijn zusje zat en hij juist uit school kwam. 't Spijt me natuurlijk dat je 't gedaan hebt, maar Bert, — we vinden 't flink van je, dat je 't zelf verteld hebt. Nu weten we, dat we, niettegenstaande je fout, toch op je aan kunnen. 'k Vergeef

't je daarom graag jongen; blijf altijd zoo „recht door zee” gaan.” En toen zei Vader nog zacht: „nu zal God je ook kunnen vergeven als je er hem om vraagt!”

Bert knikte en keek al wat vroolijker. Hij stond op. Vader trok hem naar zich toe en zeide: „nu maar weer opgeruimd zijn, hoor Bert!”

Later op den avond, toen Bert Moeder goedennacht zeide, fluisterde zij aan zijn oor: „Er was toch wèl iets gebeurd, hé Bert? Gelukkig dat je 't gezegd hebt, nietwaar?”

„Ja Moeder,” zei Bert, „maar, — 'k vond het eerst zoo moeilijk!”

VIER DAGEN LATER.

Bert en Han maakten hun huiswerk. Bert zat met zijn vingers in zijn ooren, want Han *kon* niet leeren zonder dat je 't hoorde. Hij probeerde wel te fluisteren maar 't gelukte niet, zijn stem

werd zoo grof den laatsten tijd — „net een gebarsten bel,” vond Bert. 't Was acht uur. Met een zucht sloot Bert zijn boek. Nu kwam nog 't grootste werk, — Latijn, daar kon hij zijn hart aan ophalen, een uur lang. Hij wilde juist beginnen, toen de deur open ging en Moeder en Zus binnen kwamen, Moeder met een blaadje met twee kopjes thee. Dadelijk vloog Bert op.

„O, aardig, lief, moedertje, wat heerlijk dat u komt, ik was juist bezig, een dosis moed te verzamelen om met m'n Latijn te beginnen.” Bert pakte Moeder beet en ze moest, of ze wilde of niet, met hem de kamer rond draaien.

„O Bert, wat doe je weer dol!” lachte Moeder hijgende toen Bert haar eindelijk losliet.

„Och Moeder, *even* maar, ik kan niet goed zoo lang stil zitten, dus dat oogenblikje, als u een kopje thee brengt, is altijd *het* lichtpunt onder 't huiswerk maken.”

Han kwam er ook bij en Zus mocht op Han's rug zitten terwijl hij op handen en voeten door de kamer kroop, tot groot plezier van Zus. Moeder wilde er al gauw een eind aan maken en riep Zus om mee naar boven te gaan.

Maar Bert zei dadelijk: „Hè, nee Moeder ga nu nog niet weg, neemt u nu eens plaats, mevrouwetje, dan smaakt m'n thee nog ééns zoo lekker, dus dat kan u toch onmogelijk weigeren.”

„O jou vleier!” lachte Moeder en ging zitten.

De jongens gebruikten hun thee. Bert dronk langzaam, met kleine teugjes, genietend ervan. Han had het in een paar slokken op, en haalde uit zijn tasch een kiek.

„Kijk eens Moeder, dat vergat ik nog om te laten zien, — onze gymnastiek-club! Leuk vindt u niet?”

Moeder bekeek de kiek. „Aardig hoor Han! en wat sta jij er goed op.”

„Hé dat heb je mij nog niet laten zien Han!” kwam Bert en keek over Moeders schouder heen.

„O jô, 'k veind het oakelig mooi heur!” zei Bert, plat Hilvoordensch sprekende.

„Bert wat praat je boersch!” zei moeder afkeurend.

„Och Moeder, 'k zal 't immers niet doen als — ja, als de koningin bij ons komt!” zei Bert lachende.

„Maar ik heb liever, dat je 't heelemaal niet doet,” zei Moeder. „En nu moet ik heusch weg jongens, Zus moet naar bed.”

„'k Zal Zus even wegbrengen!” zei Bert dadelijk. Zus mocht op zijn rug zitten en zoo bracht hij haar naar de slaapkamer, gevolgd door Moeder. Hij zette Zus op de tafel.

„Ziezoo, freuletje, wat krijgt je page nu?” vroeg Bert en hield zijn wang bij Zus' gezichtje.

„Een kusje,” zei Zus met haar helder stemmetje, sloeg haar armpjes om Bert's hals en drukte haar lipjes op zijn wang. Moeder nam zus van tafel, begon haar uit te kleeden en zei: „Bert, nu vlug gaan leeren jongen!”

„Ja Moeder, 'k ga al!” riep Bert en holde weg.

Nog een goed uur leerden de jongens en gingen toen naar de huiskamer.

„Gelukkig, 'k ben klaar,” zei Bert toen hij binnenkwam. „En Vader weet u waar ik zoo blij om ben, — dat 't morgen weer Dinsdag is, dan is mijn straf om!”

„'k Ben ook blij voor je; zijn de veertien dagen je zoo lang gevallen?”, vroeg Vader.

„Nu vader zoo erg lang niet, maar 'k zal het toch niet licht vergeten!”

„En geen ruiten meer breken hé?”, zei Vader nog eens waarschuwend!

„O 'k hoop het niet,” zei Bert, „maar we gaan nu een treinclub oprichten. H. E. W., noemen we haar. 't Beteekent „Heen en weer.” Leuke naam vindt u niet? En misschien maken ze mij wel orde-commissaris Moeder!” Vader en Moeder lachten.

„Nu orde-commissaris in spé, ga eerst maar eens heen en weer naar bed want je kunt het nog druk krijgen met je baantje en 't is hoog tijd jongens.” Even later gingen Bert en Han naar boven.

